

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Podávam týmto návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe. Cieľom zákona je zaviesť transparentnejší model výberu riaditeľa Slovenskej informačnej služby (ďalej „SIS“) a zosúladiť tento proces s bežnou praxou v okolitých členských štátoch Európskej únie ako aj s programovým vyhlásením vlády s jeho dôrazom na transparentnosť výberu verejných činiteľov.

Na dosiahnutie tohto cieľa sa v návrhu zákona navrhuje, aby bol kandidát na funkciu riaditeľa SIS verejne vypočutý výborom Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť. Na dosiahnutie cieľa je potrebná novelizácia jedného zákona, a to zákona č. 46/1993 Z. z. o Slovenskej informačnej službe.

Navrhované riešenie zohľadňuje bežnú prax v okolitých štátoch. Riaditelia tajných služieb – ekvivalent riaditeľa SIS – v Česku, Maďarsku a Poľsku sú vyberaní po vypočutí vo výbore národného parlamentu (viď napr. „Zákon č. 153/1994 Sb.o zpravodajských službách České republiky“, „1995. évi CXXV. Törvény a nemzetbiztonsági szolgálatokról“ či „Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu“).

Môj návrh tiež zohľadňuje programové vyhlásenie, v ktorom sa vláda SR zaväzuje zvýšiť transparentnosť výberových konaní. Pripomínam, že kandidáti na generálneho prokurátora SR, ako aj na prezidenta policajného zboru (po novom) sú takisto vyberaní po vypočutí v príslušnom výbore Národnej rady SR. Aktuálny proces výberu riaditeľa SIS je teda anomáliou nielen v porovnaní s praxou v okolí, ale aj z perspektívy postupu na Slovensku pri výbere kandidátov na obdobne dôležité funkcie v štátnej správe.

Návrh zákona nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, na podnikateľské prostredie, na životné prostredie ani na informatizáciu spoločnosti a nevyvoláva žiadne sociálne vplyvy.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

B. Osobitná časť

K čl. I

Účelom zmeny v § 3 odsek 2 je zaviesť povinnosť verejného vypočutia kandidáta na post riaditeľa Slovenskej informačnej služby vo výbore Národnej rady Slovenskej republiky pre obranu a bezpečnosť. Tento výbor bol zvolený na úkor osobitného výboru pre kontrolu Slovenskej informačnej služby preto, lebo zasadnutia spomínaného osobitného výboru nie sú verejné.

Ustanovenie o zabezpečení audiovizuálneho procesu bolo zaradené preto, aby bolo vypočutie čo najviac prístupné verejnosti; ustanovenie je tiež konzistentné s postupom napr. pri vypočutí kandidátov na generálneho prokurátora v NR SR.

K čl. II

S ohľadom na dĺžku legislatívneho procesu sa účinnosť zákona navrhuje od 1. novembra 2021.